

सोलापूर जिल्हयातील अनप्रक्रिया उद्योगांचे आर्थिक विश्लेषण

मुलाखत आराखडा

संशोधक विद्यार्थी

मार्गदर्शक

प्रविण पुंडलिक राजगुरु

डॉ. एस.एल. पाटील

अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख

सांगोला महाविद्यालय, सांगोला.

सामान्य माहिती

अ) उद्योगाचे नाव :-

१. उद्योजकाचे नाव :-

२. वय :-

१. १८-२८

२. २९-३९

३. ४०- ५०

४. ४० च्या पुढे

३. लिंग :-

१. पुरुष

२. महिला

४. वैवाहिक स्थिती :- १. विवाहित

२. अविवाहित

३. विधुर

४. विधवा

५. जात वर्ग :- -----

६. शिक्षण :-

१. अशिक्षित

२. शिक्षित (प्राथमिक)

३. माध्यमिक (इयत्ता आठवीपर्यंत)

४. उच्च माध्यमिक (इयत्ता बारावीपर्यंत)

५. पदवीधर

६. तंत्रज्ञान पदवी

७. यापूर्वीचा व्यवसाय :-

१. शेतकरी

२. शेतमूजर

३. बिगर शेती व्यवसाय

४. इतर

८. उद्योगाचा पत्ता : -----

९. उद्योगाचा प्रकार :-

१. उत्पादन
२. सेवा
३. वस्तू व सेवा

आर्थिक दृष्टीकोन

१. संस्थेचा प्रकार
स्वमालकी
भागीदारी
घरगुती मालकी
खाजगी उद्योग
सरकारी उद्योग
सहकारी संस्था

२. उद्योगाचे उत्पादन सुरु करण्याचे वर्ष :- -----

३. प्रक्रिया होणाऱ्या वस्तूचे नाव

- १.
- २.

- ३.
- ४.
- ५.
- ६.

कामगार	कायमस्वरुपी		रोजंदारीवर		एकूण
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	
कारखाना					
कार्यालय					
एकूण					

४. कामगारांचा खर्च (मासिक दरडोई)

१. ५००० ते १००००
२. ११००० ते १५०००
३. १६००० ते २००००
४. २१ हजारापेक्षा जास्त

५. उत्पादन खर्च

१. कच्चा माल
२. व्याज
३. भाडे व देखभाल
४. दळणवळण
५. श्रम
६. विपणन

७ . इतर

६.विपणनात येणाऱ्या अडचणी?

१. स्पर्धा

२. किमंत

३. वितरण

४. जागरूकता

५. इतर

वित्त पुरवठा आणि गुंतवणूक

१. यांत्रिक दृष्ट्या भांडवल गुंतवणूक (संपादनाचा प्रकार)

१. विकत घेतलेली	१. होय	२. नाही
२. भाड्याने घेतलेली	१. होय	२ . नाही
३. मासिक भाडेत्वावर घेतलेले	१ होय	२ नाही

२. कारखान्यासाठी आणि तंत्रज्ञान खरेदीसाठी वित्तपुरवठ्याचा स्रोत?

१. बँक	१ . होय	२ . नाही
२. खाजगी वित्त पुरवठा कंपनी	१. होय	२ . नाही
३. खाजगी सावकार	१. होय	२. नाही
४. मित्र किंवा पाहुणे	१ . होय	२ . नाही
५. पतसंस्था	१. होय	२. नाही
६. स्व वित्त पुरवठा	१. होय	२ . नाही
७. इतर	१. होय	२. नाही

३. कर्ज पुरवठ्यावरील खर्च?

१. उच्च व्याजदार	१. होय	२. नाही
२. विशेष हप्त्यावर	१. होय	२. नाही

४. कर्ज पुरवठ्याची आवश्यकता ?

१. संपूर्ण गुंतवणूकीसाठी
२. एकूण कर्जाची आवश्यकता
३. पत पुरवठ्यातील तफावत दूर करण्यासाठी

५. कर्ज मिळविण्यासाठी आलेल्या कोणकोणत्या अडचणीना तोंड द्यावे लागते ?

१. जास्त व्याजदार	१. होय	२. नाही
२. हप्ते फेडीची गौरसोय	१. होय	२. नाही
३. परत फेडीचे कडक नियम	१. होय	२. नाही
४. अपुरा कर्ज पुरवठा	१. होय	२. नाही
५. इतर	१. होय	२. नाही

६. कर्जावर अनुदान मिळाले आहे का ?

१. होय	२. नाही

७. जर मिळाली असेल तर किती ?

१. ५ ते ९ टक्के
२. १० ते १४ टक्के
३. १५ ते १९ टक्के
४. ४० टक्केपेक्षा जास्त

८. कोणत्या वित्त संस्थेकडून अनुदान मिळाले ?

१. महाराष्ट्र शासन
२. भारत सरकार योजना
३. बँक
४. इतर

९. लघु उद्योगांना सरकारकडून लाभांश मिळते, त्या बदल तुम्ही जागरूक आहात का ?

१. होय
२. नाही

१०. अनुदान लाभांशाचा पूर्णपणे लाभ घेतलाय का ?

- १ होय
- २ नाही

११. तुम्हाला पुरेसे चालू भांडवल मिळाले आहे का ?

१. होय २. नाही

१२. तुमच्याकडे भांडवलाचे स्रोत कोणत्या प्रकारचे आहेत ?

१. बँक
२. स्वतःचे भांडवल
३. वित्त संस्था
४. इतर

१३. कोणत्या वित्त संस्थेकडून तुमची चालू भांडवलाची आवश्यकता भागली ?

१. बँक
२. स्वतःचे भांडवल
३. वित्त संस्था
४. इतर

१४. उद्योगासाठी चालू भांडवल मिळवण्यासाठी कोण कोणत्या अडचणींना सामोरे जावे लागते ?

१. जास्त व्याजदर	१. होय	२. नाही
२. अलवचिक पुरवठा	१. होय	२. नाही
३. बँकेचे कडम नियम	१. होय	२. नाही

४. अपुरा कर्ज पुरवठा १. होय २. नाही

५. इतर १. होय २. नाही

१५. अपुऱ्या भांडवल पुरवठ्यामुळे तुमचा कारखाना आजारी उद्योग म्हणून गणला जातो का ?

१. होय २. नाही

उत्पादन

१. कोणत्या प्रकारचा कच्चा माल वापरता?

१. शेती उत्पादित
२. कारखाना उत्पादित
३. इतर सेवा

२. कच्चा माल कोठून केला जातो ?

१. स्थानिक पातळीवर १. होय २. नाही
२. शहराबाहेरून १. होय २. नाही
३. राज्याबाहेरून १. होय ३. नाही

३. कच्चा मालाची खरेदी कोठून करता ?

१. खुल्या बाजारातून
२. शासकीय संस्था
३. निर्यात

४. कच्चा माल खरेदी करताना कोणत्या प्रकारच्या अडचणी आल्या ?

१. तुटपुंजा पुरवठा	१. होय	२. नाही
२. उच्च किमती	१. होय	२. नाही
३. आयतीवर निर्बंध	१. होय	२. नाही

५. तुम्हाला उद्योग चालविण्यासाठी पुरेश्या कच्चा मालाचा पुरवठा आहे ?

१. होय	२. नाही

६. कच्चा माल मिळवून देण्यासाठी सरकारी संस्था मदत झाली का?

१. होय	२. नाही

७. जर मिळाली असेल तर तिचे नाव ?

१. बँक
२. डीआयसी
३. पतसंस्था
४. इतर

८. यांच्याकडून पुरेश्या प्रमाणात मदत झाली ?

१. होय	२. नाही

९. उद्योग संस्थेचे उत्पादन (मागील ५ वर्षांचे)

	२००४-०५	२००५-०६	२००६-०७	२००७-०८	२००८-०९
उत्पादकाचे प्रमाण (क्विंटल मध्ये)					
मूल्य (रुपयामध्ये)					

१०. उत्पादन हे सातत्याने होते कि हंगामी पध्दतीने ?

१. सातत्याने २. हंगामी

११. मागील वर्षात उत्पादनाचे प्रमाण हे वाढते आहे / कमी होत आहे /स्थिर आहे ?

१२. उत्पादन घसरणीची कारणे ?

१. कच्चा मालाचा पुरवठा
२. सध्याची मागणी
३. गळेकापू स्पर्धा
४. कामगारांच्या मागण्या
५. विजेचा अपुरा पुरवठा
६. दळण - वळणाच्या अडचणी
७. भांडवलाची कमतरता
८. इतर

किंमत आणि विपणन

१. वस्तूंच्या किमती कश्याच्या आधारावर ठरवता?

१. किंमत आणि नफा तत्वावर
२. प्रतीस्पर्धकांच्या किमतीवर
३. जर खरेदीदाराशी करार झाला तर त्या आधारे
४. विशिष्ट उद्देश्याने
५. मागणी आणि पुरवठ्याच्या तत्वावर

२. बाजारातील स्पर्धेमुळे बाजारात चांगली पत असणाऱ्या व्यक्तीला उधारीवर माल देवू देता का ?

१. होय २. नाही

३. बाजारातील तुमचा स्पर्धक कोण आहे ?

१. एसएसआय उत्पादक	१. होय	२. नाही
२. मोठे उत्पादक	१. होय	२. नाही
३. स्थानिक उद्योजक	१. होय	२. नाही
४. शहराबाहेरील	१. होय	२. नाही
५. राज्याबाहेरील	१. होय	२. नाही

४. उद्योग स्थापण्यापूर्वी तुम्ही बाजाराचा सर्वे केला होता का ?

१. होय २. नाही

५. तुमच्या उत्पादनासाठी पुरेसी बाजारपेठ उपलब्ध आहे का ?

१. होय २. नाही

६. बाजारात अश्या कोणत्या प्रकारच्या अडचणी आहे ज्या तुम्हाला नेहमी नेहमी समोरे जावे लागते?

१. स्पर्धा
२. असमान वितरण
३. अपुरी वाहतुकीची सुविधा
४. साठवणुकीच्या अडचणी
५. कुचकामी विक्रेते

७. बाजारातील कोणत्या पातळीवर तुमच्या उद्योगाला अडचणींना तोंड द्यावे लागते ?

१. किंमती स्पर्धा
२. गुणवत्ता
३. जाहिरातीकरण
४. पत धोरणावर पुरवठा
५. वितरण
६. इतर

श्रम आणि व्यवस्थापन

आपल्या उत्पादन संस्थेत किती कामगार काम करतात ?

१. कुशल कामगार - १ - १० ते २० २ - २१ ते ३० ३ - ३१ ते ४० ४ - ४१ ते ५०
२. अकुशल

२. कामगारांची नियुक्ती कोणत्या पध्दतीने केली आहे ?

१. जाहिरातील मार्फत	१. होय	२. नाही
२. खाजगी ओळखीमार्फत	१. होय	२. नाही
३. प्रशिक्षण संस्थेमार्फत	१. होय	२. नाही

३. कार्यरत कामगारांना प्रशिक्षण दिलेले आहे का ?

१. होय	२. नाही

४. आपल्या कारखान्यातील कामगार हे कामगार संघटनेशी संघटीत आहे का ?

१. होय	२. नाही

तुम्हाला उद्योग सुरु करतेवेळेस डी. आय. सी. किंवा इतर संबंधित संस्थाकडून मदत झाली असल्यास तुम्ही समाधानी आहात का?

१. खूपच समाधानकारक
२. समाधानकारक
३. स्थिर
४. असमाधानकारक
५. खूप असमाधानकारक

धन्यवाद...